

виробництва UkrLandFarming – це земля, яка дає зерно, це тварини, яких ми годуємо зерном, це технології та знання. UkrLandFarming організує високоефективний та безпечний цикл виробництва та забезпечує добробут людей та їх задоволення від високоякісних продуктів харчування. Компанія вирощує зерно, виробляє яйця, молоко та м'ясо, переробляє їх на різні види продуктів харчування та транспортує на ринки для споживання в Україні та більш ніж у 40 країн світу; годує тварин найновішими кормовими продуктами, які самі виготовляє; дбайливо утилізує відходи виробництва та навчає фермерів застосуванню відходів як ефективних добрив на землі; взаємодіє з лідерами громад на території присутності, щоб дбати про місця, де ми живемо та працюємо; створює нові робочі місця у віддалених регіонах України і таким чином досягає однієї зі своїх соціальних цілей – забезпечення добробуту якомога більшої кількості людей; бере активну участь у роботі міжнародних бізнес- та галузевих асоціацій.

Список використаних джерел:

1. Онегіна В.М. Антощенкова В.В. Спільна аграрна політика та конкурентоспроможність сільського господарства ЄС. Аграрна політика Європейського Союзу: виклики і перспективи: монографія / За ред. Т. Зінчук. Київ: Центр навчальної літератури, 2019 С. 152-162. http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/3369/1/Polityka_orhanichnoho.pdf;
2. Антощенкова В.В., Копитко О.В. Державне регулювання і підтримка молочної галузі в умовах євроінтеграції. Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, Серія „Економічні науки”. № 4, 2018 р. С.201-210;
3. Антощенкова В. В., Дейнега М. В. Історико-теоретичні аспекти корпоративної соціальної відповідальності / Вчені записки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана ; [редкол.: О. Яценко (голов. ред.) та ін.]. Київ : КНЕУ, 2023. Вип. 30. С. 6–14;
4. Офіційний веб-сайт UkrLandFarming. Режим доступу: https://www.ulf.com.ua/ua/sustainability/social_policy/

Богданович О. А., канд. екон. наук
Бездітко Р.О., здобувач вищої освіти ступеня бакалавр
Державний біотехнологічний університет, Україна

Сучасна проблематика конкурентоспроможності сільського господарства України

Конкурентоспроможність сільського господарства – це багатогранне поняття, яке характеризується здатністю даного сектору пропонувати конкурентоспроможну продукцію на ринках. Цей показник визначається сукупністю факторів, що впливають на рівень конкурентоспроможності як сільськогосподарських підприємств, так і продукції, яку вони виробляють.

Сільське господарство завжди відігравало провідну роль в економіці України. В умовах повномасштабної війни значення аграрного сектору зросло

ще більше. Адже український агросектор не лише забезпечує продовольчу безпеку країни, але й виступає одним з основних джерел валютних надходжень, необхідних для фінансування потреб армії та економіки.

У 2021 р. Україна відзначалася значними показниками у сфері експорту сільськогосподарської продукції: понад 46 % від загального світового обсягу соняшнику та соняшникової олії, а також понад 45 % соняшникового шроту. Крім того, займала третє місце у світі за обсягами експорту ріпаку, ячменю (з часткою 13 % у світовому експорті) та кукурудзи (з часткою 13 % у світовому експорті).

Однак у 2022 р. такі вражаючі досягнення країни зазнали суттєвих змін в результаті воєнної агресії. За даними Київської школи економіки (KSE) [1], наслідки війни виявилися вкрай серйозними для українського сільського господарства. У 2023 р. загальні збитки досягли величезного обсягу у розмірі 40,2 млрд дол.: з них непрямі втрати оцінювалися у 31,5 млрд дол., а прямі збитки становили 8,7 млрд дол. Наведені дані свідчать про серйозні виклики, з якими стикається конкурентоспроможність сільського господарства країни та необхідності впровадження ефективних стратегій для подолання складної ситуації.

Більшість виробленої сільськогосподарської продукції належить до галузі рослинництва, яка у 2022 р. становила 77 % від сукупного обсягу виробництва сільськогосподарської продукції [2]. Це є результатом успішної реалізації зернових культур на міжнародних ринках, що в підсумку призвело до значного посилення експортного потенціалу вітчизняних сільськогосподарських підприємств. Україна визначається як стійкий постачальник зерна в Європі, утверджуючи свій ефективний конкурентний статус.

Україну очікують досить важкі сезони сівби в усій історії її незалежності. Наслідки ворожої окупації будуть відчутні протягом тривалого часу після завершення конфлікту. Цей період відзначається не тільки фізичними труднощами відновлення зруйнованої інфраструктури та втратами ресурсів, але й економічною нестабільністю та соціальними викликами, пов'язаними з адаптацією визволених територій до нових умов.

Брак фінансових ресурсів суттєво змінив також стратегію підготовки до весняного посіву. Порівняно з попередніми роками, коли селяни придбавали насіннєвий матеріал восени, тепер це відбувається весною, безпосередньо перед посівом, в очікуванні зниження цін, що зросли в середньому на 15-20 %. Крім того, знищення інфраструктури логістики внаслідок війни серйозно позначилося на прибутках. Надмірна кількість товару на ринку фактично змушує українських сільгоспвиробників реалізовувати свою продукцію за зниженими цінами, які навіть не компенсують витрат на виробництво [3].

Аграрії України стикаються з дилемою щодо вибору культур для вирощування. З одного боку, світові котирування на олійні культури (ріпак, соняшник, соя) демонструють тенденцію до зниження. З іншого боку, низькі ціни на зернові, що спостерігались у 2022-2023 рр., вже призвели до зменшення їх частки в структурі посівів. Це може значно вплинути на зміни у структурі аграрного виробництва України. Існує ймовірність, що аграрії віддаватимуть

перевагу культурам, які є більш рентабельними з урахуванням поточних цін. Це може призвести до перевиробництва технічних культур, що, в свою чергу, може ще більше знизити ціни на них.

Аграрні підприємства наразі працюють в кризових умовах, які мають негативний вплив на рівень конкурентоспроможності. Неможливість стратегічного планування, втрата землі, техніки та ринків збуту, руйнування логістики, ембарго та інфляція роблять вітчизняні аграрні підприємства менш конкурентоспроможними. Додатково, брак коштів, кредитів та інвестицій, а також зниження світових цін та призупинення інновацій гальмують розвиток аграрного сектору [3].

Війна значно ускладнила ситуацію в аграрному секторі України. Проте, водночас, вона відкриває нові можливості для модернізації галузі та підвищення її конкурентоспроможності. Україна має унікальний природно-кліматичний потенціал для розвитку сільського господарства. Завдяки сприятливим умовам для вирощування різноманітних культур, наша країна може стати одним із світових лідерів з виробництва та експорту продовольства. Для реалізації необхідні політична воля та системні реформи, спрямовані на створення сприятливого середовища для ефективного розвитку аграрного сектору.

Список використаних джерел:

1. Огляд збитків та втрат в АПК. KSE. 2023. URL: <https://kse.ua/ua/oglyad-zbitkiv-ta-vtrat-v-apk/> (дата звернення: 15.02.2024 р.);
2. Економічні рахунки сільського господарства (рахунок виробництва та рахунок утворення доходу). Державна служба статистики. 2023. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/sg/ersg/ersg_2022_ue.xlsx (дата звернення: 17.02.2024 р.);
3. Ukrainian farmers face another planting season filled with mines and market challenges – but also hope to reap wartime solutions. URL: <https://rubryka.com/en/article/posivna-2023> (дата звернення: 25.02.2024 р.).

Боровик П. М., канд. екон. наук, доцент

Удовенко І.О., канд. екон. наук, доцент

Шемякін М.В., канд. с-г. наук, доцент

Уманський національний університет садівництва, Україна

Проблеми пенсійного страхування працівників землевпорядно-геодезичних бізнес-структур

Незважаючи на те, що в нашій країні тривалий час відбувається чергова реформа пенсійного страхування, невирішеним на сьогодні залишається питання дефіциту бюджету Пенсійного фонду України, який перекривається в умовах московитської агресії значною мірою за рахунок іноземної підтримки та допомоги від МВФ. Причинами цього є надшвидке старіння працездатних категорій громадян, військові дії, а також вимушена тінізація ринку праці (в тому числі частково зумовлена перегинами мобілізаційної політики) та недоліки самої